

DUCHOVNÍ POUČENÍ A ÚTĚCHA

“Kdo však prorokuje, mluví k lidem pro jejich duchovní poučení a útěchu”
(1Kor 14, 3)

Prostá katecheze čerpající ze zkušenosti Pravoslavné církve

ČTVRTLETNÍK ŽENSKÉHO PRAVOSLAVNÉHO MONASTÝRU SVATÝCH ANDĚLŮ
AFIDNAI ATTIKA ŘECKO
Ročník 1, č. 2 • prosinec 2012 – únor 2013

✠ OBSAH ✠

- **Text A:** Encyklika ke svátku Narození našeho Spasitele Krista
Naděje a Vize
- **Text B:** Bůh si oškliví vášen odsuzování
Musíme být bdělí a nikoho nesoudit
- **Text C:** Noetická modlitba srdce a duchovní otec
Ježíšova modlitba ve světě
- **Text D:** 10 darů, které nestojí nic než modlitbu a dobrou vůli
Deset přikázání pro harmonické soužití s druhými
- **Text E:** Démoni mají strach z Bohorodičky
Čistá zpověď
- **Text F:** Dva poučné duchovní příběhy
Skutečné pokání
- **Text G:** Zápas s nečistými myšlenkami
„Byl jsem v tvém srdci...“
- **Text H:** Moc svatých ikon
Démoni nenávidí jejich uctívání

Encyklika

ke svátku Narození našeho Spasitele Krista

Naděje a Vize

*z tajemství Vtělení Logu
do tajemství Svaté Trojice*

Znovu se v tento velký den shromažďujeme v chrámu slávy našeho Pána. Znovu se účastníme hostiny Království Božího a vedeni Božím Utěшитelem do pravého Světla, klaníme se s úctou nevyslovitelnému tajemství Vtělení našeho Spasitele Krista.

Chválu a díkuvzdání přinášíme Otci, Synu a Duchu Svatému!... Dobrá novina, radostné zvěstování, dobrá zpráva, Evangelium, o tom, že Bůh Logos se stal tělem, vždy vyznávané, bez přestání kázané a neustále zvěstované oživuje naši naději a obnovuje naši vizi. Ale proč je tomu tak?...

Protože jedno tajemství nás vede do dalšího tajemství... První tajemství, tajemství Vtělení Logu nám odhaluje druhé tajemství, tajemství Svaté Trojice.

Dnes se nám odhaluje, že Bůh je láska, že není monáda, že není jedna osoba, ale že je jednotou Osob, že je obecnstvím tří Božích Osob, společenstvím lásky.

Bůh nemá pouze lásku, ale Sám je láska, je pramenem lásky. Je jako moře lásky, která je výrazem jeho podstaty a přirozenosti. Má zcela podstatně a skutečně lásku podle podstaty. A když je nám zjeveno, že Bůh je láska, je tím myšleno, že společně celá Svatá Trojice je a nazývá se láskou. A že Osoby Svaté Trojice jsou sjednoceny, spojeny a navzájem nesmíšeně proniknuty jak z důvodu jejich společné podstaty, tak i z důvodu lásky náležející jejich podstatě.

A právě tato veliká Pravda, tato dobrá novina oživuje především naši naději: Bůh jako láska neustále vše obsahuje, udržuje a přitahuje k Sobě. Nezapomíná na Svě stvoření a na nás, na Svě dílo. Ne naopak o nás neustále pečuje a stará se, aby nás stále znovu navracel do společenství se Sebou, do společenství, které má za vzor společenství Osob Svaté Trojice.

Tato dobrá zpráva, Evangelium obnovuje také naši vizi, která je v nebezpečí vyblednutí v šedi naší každodennosti a to i přes výzvu: „Milujme se navzájem, abychom v jednotě vyznávali a byli ve společenství s Otcem, Synem i Duchem Svatým, Trojicí soupodstatnou a nerozdílnou!“

Pouze pokud zůstáváme v lásce, pouze pokud máme mezi sebou lásku, pouze pokud jsme sjednoceni a navzájem prostupujeme jeden druhého, pouze tehdy zůstáváme ve Svaté Trojici a Svatá Trojice zůstává v nás. Pouze tehdy se stáváme chrámem a obydílím Otce, Syna a Svatého Ducha. Pouze tehdy se naplňuje Kristova touha: „...aby všichni byli jedno, jako Ty Otče ve mne a já v Tobě, aby i oni v nás byli jedno.“

Naděje a víze!... Nedovolme, aby zapadla a ztratila se naše naděje a naše víze v těžkostech různých krizí a zkoušek...

Naše víra a naše vyznání je stejné dnes jako vždycky: „Logos se stal tělem“ a „Bůh je láska“. To jsou ty nejcennější dary jak pro nás samé, tak i pro naše bratry, dary, které nám přinášejí znovuzrození a vzájemně nás sjednocují.

Kéž modlitby našeho duchovního otce a metropolity Kypriána společně s požehnaním Bohorodičky nás všechny posilňují, vedou a ochraňují tak, abychom přinášeli dobré svědectví o pokřesťování člověka o velkém tajemství setkání Boha a člověka ke slávě Otce, Syna a Ducha Svatého na věky věků. Amen!

**† Svátek Narození
našeho Spasitele Ježíše Krista 2012**

Pokorný modlitebník před naším
vtěleným Pánem

†*Biskup Kyprián orejský*
zastupující předseda
Posvátného synodu v ohrazení

*Bůh si oškliví
vášeň odsuzování*

Musíme být bdělí a nikoho nesoudit

Jeden starc vyprávěl následující příhodu: „Jednou jsem přebýval na odlehlém místě pouště, když mne navštívil jeden bratr z monastýru. Zeptal jsem se ho, jak se daří otcům, a on mi odpověděl, že díky mým modlitbám dobře.“

Potom jsem se ho zeptal na jednoho bratra, který neměl zrovna dobrou pověst a on mi odpověděl: „Popravdě řečeno se dosud nezbavil své špatné pověsti.“

Když jsem to uslyšel, řekl jsem: „Uf!“ Hned jak jsem tu slabiku řekl, jakoby mne přemohl spánek a dostal jsem do vytržení. A viděl jsem sám sebe, jak stojím před Golgotou, před svatým Křížem, na kterém byl ukřižován Kristus mezi dvěma lotry.

Vrhl jsem se k Němu a začal Ho velebit a uctívat. Když jsem se ale k Němu přiblížil, odvrátil ode mne hlavu a řekl přísným hlasem svatým andělům, kteří stáli kolem: „Vyhodte ho odsud, neboť je to můj nepřítel (antikrist). Dříve, než já sám jsem mohl vynést soud, odsoudil svého bratra.“

Když mne odtamtud vyhá-

něli, zachytila se má rjasa ve dveřích a zůstala tam. Nechal jsem ji tam a v tom jsem se probudil. Pak jsem řekl bratru, který byl u mne na návštěvě: „Dnes byl pro mne špatný den.“ „Proč to říkáte, Otče?“ zeptal se. A tak jsem mu vypověděl, co mne postihlo a dodal jsem: **Rjasa, o kterou jsem přišel, představuje Boží ochranu, které jsem požíval a teď jsem ji ztratil.**

Od toho dne jsem pak strávil sedm let v poušti, svědkem je mi Pán slávy; neochutnal jsem chléb, ani jsem nespal pod střechou, nepotkal jsem žádného člověka, až do onoho dne, kdy jsem znovu spatřil svého Pána na Golgotě a On mi dal povolení nosit opět rjasu.“

Když jsme uslyšeli toto vyprávění z úst podivuhodného starce, zvolali jsme: „Jestliže i tento spravedlivý otec byl spasen jen tak tak a s velkými těžkostmi, jak se my, bezbožní a hříšní, odvážíme stanout před Bohem?“

To Mega Gerontikon [řecky], díl II, kap. 9, Soluň 1995, s. 508-511.

*Noetická modlitba srdce
a duchovní otec*

Ježíšova modlitba ve světě

V jednom městě na Peloponésu jsem se jednou setkal s mladým křesťanem, kterému bylo kolem 32 let.

Vycházela z něj zvláštní vůně, jakoby po rozmarýnu. Mé překvapení vzrostlo ještě více, když mi začal povídat o Ježíšově modlitbě: „Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou“. Uvědomil jsem si, že z jeho úst

vychází nepopsatelná vůně Ducha Božího.

Před mnohými lety se Ježíšově modlitbě naučil na Svaté Hoře Athos. K modlení se naučil používat komboskini – čotki (modlitební šňůra).

Od té doby odřikával modlitbu nepřetržitě, ve dne v noci, často bez toho, že by si odpočinul, a to dokonce ani v noci. Ježíšova modlitba nahrazovala dokonce jeho přirozenou potřebu spánku.

Postupně sestoupila modlitba do jeho srdce a stala se modlitbou duchovní a noetickou. Tehdy začal zažívat její úžasné duchovní plody.

Nebyl ale schopen vysvětlit,

jakým způsobem se modlitba sama odříkávala, a to v jeho srdci bez toho, aniž by ji vědomě odříkával nahlas nebo potichu. Modlitba mu přinášela neuvěřitelně slastný pocit. Toto je velikost duchovní modlitby, zvláště pak noetické modlitby.

Jednou, když se nacházel v tomto stavu, Milostí Boží jej tak proměnila, že (jak řekl vlastními slovy): „Zapomněl jsem na sebe. Bylo to jako bych zmizel a najednou jsem měl pocit, že moje duše leží v otevřených dlaních mého duchovního otce, kněze G. K., který se modlil před zářícím nebeským trůnem, naplněným Světlem a Slávou Boží. Po chvíli, nevím přesně kdy, to nebeské Světlo zalilo mého duchovníka do takové míry, že tak zářil, až jsem cítil, jak zavírám oči své duše. Jakým způsobem jsem viděl a jak jsem zavřel oči své duše, nevím.

Když byla moje duše pevně držena v objetí mého duchovníka, slyšel jsem, jak se za mne modlí k Pánu Ježíši Kristu. Neodvažoval jsem se pozvednout oči své duše, ale přesto jsem cítil, jak jsem zaplavován přenádhernou září, jako bych do ní byl doslova ponořen a byl jsem naplněn radostí, štěstím, pokojem a úžasem...

Pak jsem se probral. Měl jsem pocit, že se vznáším nad zemí. Od té chvíle se Ježíšova modlitba ve mně odříkávala sama od sebe: „Ježíši můj... Ježíši můj... Ježíši můj...“

Tři nebo čtyři dny jsem nic nejedl a nevypil ani kapku vody, ani jsem nespal, jen jsem cítil a prožíval bez přestání tu nepopsatelnou a nevyjádřitelnou nebeskou blaženost. A moje slzy neustále tekly jako potoky a byly sladké...“

O. Stefanos K. Anagnostopoulos, *Ježíšova modlitba ve světě* [řecky], Pireus 2007.

10 darů, které nestojí nic než modlitbu a dobrou vůli

Deset přikázání pro harmonické soužití s druhými:

1. V rozhovoru buď iniciativní!
 - I prostý vřelý pozdrav bývá pro druhého velmi povzbudivý!
2. Při setkání se usmívej!
 - Pamatuj si, že k zamračení potřebujeme 72 svalů, k úsměvu jen 14!
3. Oslovuj druhé vlastními jmény!
 - Pro každého je nejmilejším slovem jeho vlastní jméno!
4. Chovej se přátelsky a buď připraven druhému pomoci!
 - Jestliže chceš přátele, musíš být nejprve sám přítelem!
5. Buď srdečný!
 - Mluv a jednej tak, abys ukázal druhým svoji upřímnost!
6. Skutečně a opravdově se zajímej o druhé!
 - Svými činy ukaž, že ti na nich záleží a že jsi jejich oporou!
7. Měj vždy pro každého dobré slovo!
 - Opravdová přívětivost, povzbuzení druhého vytvářejí skutečný vztah!
8. Vždy se snaž druhé pochopit!
 - Mimochodem, jsou vždy tři úhly pohledu na každou věc: ten jejich, ten tvůj a ten správný!
9. Miluj druhé lidi opravdově!
 - Slovy i činy bez toho, aniž bys čekal odměnu!
10. Jednej s pokornou myslí!
 - Pokorného člověka má každý rád.

Démoni mají strach z Bohorodičky

Čistá zpověď

Doktor Michail Igorovič F. byl dlouholetý osobní lékař starce Gabriela. Byl to člověk, který však málokdy myslel na duchovní věci a na spásu. Pro všechny věci, se kterými se setkáváme ve světě, se vždycky snažil najít „přirozené“ vysvětlení. Jednoho se starc Gabriel otázal: „Michaile Igoroviči, věříš v existenci zlých duchů, démonů?“

„No, víte otče... mám jen malou víru.“

„Víš, prosím tě, než přejdeš k dalšímu vyšetřování, nejdříve mně prohlédni, jestli nejsem duševně chorý.“

Doktor se rozesmál a řekl, že otec Gabriel je v perfektním duševním pořádku, že mu to myslí výborně, zato jeho tělesné zdraví, zvláště srdce, je v bídném stavu.

„Dobře tedy,“ pokračoval otec Gabriel. „Dnes večer, kolem 18 hodiny, jsem začal mít velké potíže s dechem. A v tu chvíli se najednou přede mnou objevili zlí duchové – démoni.“

„Halucinace!“ přerušil ho doktor.

„To si nemyslím,“ řekl starc. „Byli to démoni. Začali na mne naléhat, tísnili se kolem mne a křičeli: Není žádný Bůh! Bůh neexistuje a ty jsi náš! Zemřeš!“

„Ne, nejsem váš,“ odpověděl jsem. „Nezermu. Věřím, že mne Kristus vezme k sobě.“

„Ha, ha, ha,“ smáli se nahlas. „Ani Kristus neexistuje, ani Bůh neexistuje.“

„Jestliže není žádný Bůh, tak co vy tady děláte? K čemu byste byli?“ odpověděl jsem. „Kdo by vás stvořil? Jestliže není žádný Bůh, tak ani vy neexistujete. Jste lháři, jste ztělesněná lež, jste duchovní vrazi, ďáblové! Běžte

pryč daleko ode mne. Já věřím v Boha a Ten mne spasí.“

„Ha, ha, ha... Spasí?... To se ještě uvidí, kde skončíš!... Jsi hříšný!“

„Ano, souhlasím, jsem hříšný, to vy mne neustále pokoušíte. Ale já jsem činil pokání; zpovídal jsem se svému duchovnímu otci ze svých hříchů a byly mi odpuštěny.“

„To je sice pravda,“ pokřikovali na mne. „Tvé pokání ale nebylo čisté. Neustále jsi se před svým duchovníkem ospravedlňoval a hledal výmluvy.“

Bránil jsem se: „Pokud by tomu tak bylo, bylo to jen proto, že jsem se styděl. Měl jsem pocit, že můj hřích byl příliš těžký a styděl jsem se. Ale to vy, démoni, jste

vyvolali ve mě tento pocit studu a strachu. Chtěli jste, abych se stal vaší obětí, chtěli jste mne přivést do záhuby. A teď jste mne přišli poděsit, ale to se vám nepodaří. Já věřím a vyznávám Ježíše Krista, Syna Božího, který přišel na zem spasit hříšníky, z nichž první jsem já.“ (1Tim 1,15)

Potom jsem se začal modlit a volat k Pánu: „Pane, spasiž mne!“ Démoni ale nepřestávali dotírat: „Slyšíš, co říkáš? Jak můžeš doufat, že nad námi vyhraješ? Jsi hříšný!“

A já se pořád modlil: „Svatí našeho Pána, pomozte mi osvobodit se od útoků a pomluv těchto démonů!“ Ale démoni křičeli: „Ne, ne, jsi ztracen!“

„Nejsem,“ volal jsem zoufale. „Stále jsem ve svém těle a mohu činit pokání. Nebudu ztracen!“

A tehdy začali vypočítávat a odhalovat všechny moje hříchy, dokonce i to, co jsem za hříchy nepovažoval. Všechno mi to položili před oči. „Tak tady to máš. Vidíš? Což tohle vše nejsou tvé hříchy?“ a tak mne nečistí duchové neustále obviňovali. „A ti tvoji svatí, byli stejní jako ty, všichni jste hříšní.“

Když jsem uslyšel tato slova, pozvedl jsem hlavu a kurážně odpověděl: „Cože? Svatí byli

hříšní jako já? Došli spásy. Takže proč by nemohla být spása i pro mne? Pořád jsem ještě ve svém těle a můžu činit pokání. Ne, stále žiji, existuje pro mne spása!“

V ten okamžik byli démoni poraženi. Vzpomněl jsem si, že v minulosti jsem se modlil k Bohorodičce, aby mne ochránila v hodinu smrti, až už nebudu mít sílu se modlit. A tato moje dávná prosba mi v ten okamžik vytanula na mysli; se slzami jsem se otočil k Prostřednici všech trpících: „Moje Paní, nyní je čas, abys mne ochránila od démonských sil. Žádal jsem to u Tebe!“ A v ten okamžik se démoni strašlivě vyděsili a všichni dohromady začali křičet: „Mizíme odsud!“ A utíkali ke dveřím. Na stole, co vidíš, ležel čínský talíř. Démoni ho vzali a třískli s ním o zem, takže se rozbil na tisíc kousků.

„Co mi k tomu povíš, Michaile Igoroviči, kromě toho, že nemáme materiální důkaz? A ještě ti něco povím: když přišel Josef, můj poslušník a uviděl ten rozbitý talíř, zeptal se: Kdo tady byl? Stál snad ten talíř někomu v cestě?“

Doktor byl zaražen a nevěděl moc, co říct.

„No určitě... Je to hodně neobvyklé... To nebyla halucinace.“

Když démoni zmizeli, otec Gabriel okamžitě volal pro svého duchovníka, otce Epifania. Jelikož měl v čerstvé paměti veškeré hříchy, které učinil, ať ty, o kterých věděl, nebo ty, o kterých mu řekli démoni, chtěl učinit pokání a také důkladnou a očištnou zpověď. Později otec Gabriel říkal, že kdyby neměl silnou víru ve Spasitele, anebo kdyby se jeho víra otrásla, jistě by tu noc zahynul zoufalstvím a hrůzou z démonů. Pevná víra v našeho Pána ho však ochránila a spasila. **A ihned jakmile démoni zaslechli jméno Přesvaté Bohorodičky, celí vystrašení se dali na útěk a přitom kleli a rouhali se.** S pomocí Boží vlastně otci Gabrielovi posloužili. Pomohli

mu, byť nechtěně, aby se zbavil svých hříchů, našel usmíření, pokoj a radost.

Zjevení démonů udělalo otce Gabriela pozoruhodnějším. Pečlivě vážil a rozlišoval každou myšlenku, která by mohla být na překážku jeho spásy. Skrze osvícení, které mu bylo dáno pomocí nepřetržité modlitby a skrze Boží prozřetelnost, jasně viděl pohyby svého nůs a každou nečistou myšlenku hned v jejím počátku zahnal jménem Ježíše Krista. A protože výskyt těchto myšlenek považoval za důkaz o své slabosti, neustále plakal a činil pokání znovu a znovu, až do své smrti. „Pokání je dar Boží,“ říkával.

Současně odporné vzezření démonů a strašlivý dojem, který po sobě zanechali, zapůsobily v otci Gabrielovi pozitivně. Rozmýšlel o smrti a o svém odchodu na věčnost. Stejně tak uvažoval o mukách, která jeho duše bude zažívat, až bude procházet celnicemi. Jak se může člověk před vším

tímto ochránit? Jak může obdržet Kristovu pomoc a **být posílen přímluvami Královny Nebeské, jejíž ochrana je pro demony tak hrozná?**

Otec Gabriel se modlil k Bohu, prosil o milost, až přijde okamžik smrti. A jako odpověď na svoji modlitbu pocítoval, jak v něm roste víra a jeho duše se naplňuje radostí a nadějí ve spásu. Do jeho srdce vešla láska a on v sobě cítil oheň, který posilňoval jeho modlitby a směřoval veškeré jeho myšlenky k Bohu. Už se nemusel více snažit hlídat svůj nůs a shromažďovat své myšlenky. Láska ho vedla přímo k Bohu. Dávala jeho pocitům povznášející sílu a jeho nůs dávala schopnost vidění Boha, které mu pomáhalo volně a bez námahy vystupovat do nebeských výšin.

„Později mne přemáhala bázeň Boží,“ napsal otec Gabriel.

Petrou Botsi, *Starec Gabriel poustevník* [řecky], Athény 1998, s.125 – 129.

Dva poučné duchovní příběhy

Skutečné pokání

Jednoho dne pozval starzec Zachariáš několi svých duchovních dětí, aby pojedli u jednoho stolu. Najednou vstal a vykřikl: „Podívejte se na Peláгии! Ó jaké činí pokání!

Jak mne prosí, abych jí dal rozhřešení za její hříchy! A jak pláče! Počkejte, děti moje, nechte to jídlo a pojďme se společně pomodlit.“ Starzec se postavil před ikony, přečetl rozhřešující modlitbu a požehnal své kající se duchovní dceři.

„Kde je teď Pelagia, kde činí pokání, otče?“ „Je zrovna na severu. Až sem přijede, zeptáme se na její pokání. Poznamenej si den a hodinu.“

A opravdu, když se po půl roce vrátila Pelagia domů, řekla otci, že činila hluboké pokání a prosila otce, aby jí dal rozhřešení zrovna ve stejný den a hodinu, kdy otec Zachariáš přečetl rozhřešující modlitbu.

Podobná příhoda se stala dvěma ženám, které šly do kémie starce Zachariáše ke zpovědi. Jedna z nich se kála celou cestu. Každíčký krok věnovala kajícím myšlenkám a připomínáním si svých hříchů. Neustále opakovala: „Pane odpusť mi! Jak jsem velice hříšná! Učinila jsem to a ono, soudila jsem bližní. Pane odpusť mi, smiluj se nade mnou. Dej mi sílu, abych Tě už nikdy neurazila svými činy!...“ A její srdce a mysl ležely prostřeny pod nohy Pána. Jak reflektovala celičkový svůj život, zůstala po celou dobu v hlubokém pokání.

Ta druhá žena naopak šla ke starci vcelku bezstarostně. „Přijdu tam,“ říkala si. „Vyzpovídám se ze všech svých hříchů a zítra půjdu ke svatým Tajinám. Teď si ale musím promyslet, jakou látku koupím své dceři na šaty. Jakou mám vybrat barvu, aby jí to slušelo?...“ Tyto a další světské myšlenky se jí honily hlavou a zaměstnávaly její srdce.

Ke starci Zachariášovi dorazily téměř ve stej-

nou chvíli. Té první starce řekl: „Poklekni, ať mohu nad tebou přečíst rozhřešující modlitbu!“ „Ale vždyť Vám jsem ještě nic neřekla. Jak byste mi ji mohl přečíst?“ „Není třeba, abys něco říkala. Všechny své hříchy jsi již řekla Pánu. Celou cestu jsi se kála a já tvoji zpověď slyšel. Nyní tedy poklekni, dám ti rozhřešení a zítra můžeš jít ke svatému přijímání.“

„Ale ty,“ řekl té druhé starce Zachariáš. „Běž nejdříve koupit látku na dceřiny šaty. Vyber barvu, ušij je – cokoliv potřebuješ. A až tvá duše přijde k pokání, přijď za mnou ke zpovědi. Teď tě zpovídat nebudu...“

Starce Zachariáš: světecká postava Sovětského Ruska [řecky], Ormylia 2002, s. 107-108.

Zápas s nečistými myšlenkami

„Byl jsem v tvém srdci...“

Ptal se jeden člověk optinského starce Ambrože: „Otče, aniž bych chtěl, přicházejí mi na mysl nečisté myšlenky. Hřeším tím...?“

„Poslouchej, dítě moje,“ odpověděl mu starce:

„Kateřina Senejskaja, asketicky žijící žena, byla po dlouhou dobu trápena nečistými myšlenkami. Nakonec ji navštívil Kristus a okamžitě je zahnal pryč.

„Kde jsi byl tak dlouho, nejsladší Ježíši...?“ zeptala se Ho. „Byl jsem v tvém srdci...“ odpověděl. „V mém srdci...? Jak jsi mohl být v mém srdci, když je plné nečistých myšlenek?“

„Byl jsem v tvém srdci, protože jsi ani jednu z těch nečistých myšlenek nepřijala. Naopak jsi se snažila je odehnat. Nemohla jsi se od nich osvobodit a velmi jsi tím trpěla. Ale statečně jsi s nimi zápasila a tak jsi ve svém srdci vytvořila místo pro mne.“

Jaký z toho můžeme učinit závěr? Jestliže nepřijímáme nečisté myšlenky, neneseme za ně žádnou vinu.“

Moc svatých ikon

Démoni nenávidí jejich uctívání

Jeden ze starců nám vypravoval příběh, který měl ve zvyku povídat svým učedníkům Abba Theodor. Je to příběh o zatvorníkovi z Olivové hory z Jeruzaléma, který byl velký asketa a kterého po dlouhé roky obtěžoval démon smilstva.

Jednoho dne, poté co prožil další démonův útok, začal starc ztrácet odvahu a zeptal se démona: „Copak ode mne nikdy neodejdeš? Běž pryč, už jsme spolu zestárlí.“

Najednou se mu démon zjevil před očima a řekl: „Přísaha, že nikomu neřekneš, co ti teď povím a já ti slibuji, že tě přestanu pokoušet!“

A starc mu slíbil při Bohu na nebesích, že nikomu nepoví nic z toho, co se mu

chystal démon říci. „Přestaň uctívat tamtu ikonu a já s tebou přestanu bojovat!“ Ukázal do rohu na ikonu Bohorodičky mající v náručí malého Krista. „Nech mne o tom popřemýšlet,“ odpověděl mu starc.

Hned další den vzkázal pro otce Theodorova (vypravěče tohoto příběhu), který žil

v Lávře Faran. Když k němu přišel, vše mu vypověděl. Poté mu řekl abba Theodor: „Vpravdě otče, zapletl ses tím, že jsi přísahal. Ale je dobře, že jsi mi o tom pověděl. Bylo by pro tebe jistě lepší, kdybys zůstal v jakémkoliv nevěstinci široko daleko, než abys přestal uctívat ikonu našeho Pána a jeho Matky.“

A když ho povzbudil těmito i jinými slovy, odešel zpět do své Lávry. Pak se znovu objevil démon a řekl: „Co jsi to udělal, ty falešný mnichu! Copak jsi nepřísahal, že to nikomu nepovíš? A přitom jsi to vše vypověděl tomu, co tě navštívil. A to ti říkám, ty falešný starče, že na Posledním soudu budeš odsouzen jako křivopřísežník!“

Starc mu odpověděl: „Vím, že jsem přísahal a poté porušil přísahu. Ale učinil jsem tak kvůli mému Vládci a Stvořiteli. Tebe poslouchat nebudu. Ty jsi vše zapříčinil. Tebe čeká nevyhnutelný trest, za zlou radu i za porušení přísahy.“

Jan Moschos, *Duchovní palouk* [řecky], Svatá Hora Athos 1983, s. 54-55.

- **Adresa:** Monastýr Svatých Andělů, 145 65 Agios Stefanos, P.O.Box 51891, Řecko
- **e-mail:** mhangels@otenet.gr • **tel:** (+30) 22950 22582 • **fax:** (+30) 22950 22582
- **Vychází v osmi jazycích:** angličtině, češtině, francouzštině, gruzínštině, italštině, ruštině, řečtině a švédštině • **Distribuce zdarma** • **S požehnáním a dohledem** biskupa Kypriána orejského, zastupujícího předsedy Posvátného synodu v ohrazení, Řecké pravoslavné starostylní církve • elektronická verze ke stažení na www.orthodoxiachristiana.cz